

GARTNER SİHIRLİ ÇEYREKLER YÖNTEMİ İLE BİST TEMETTÜ 25 ENDEKSLERİ KARŞILAŞTIRILMASI

Hakan KAYA ¹

Öz

İşletme değerini etkileyen faktörlerin başında yatırımcıların memnun edilmesi önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır. Yatırımcılara önemli bir sinyal niteliği taşımakta olan hisse senedi fiyat endeksleri, belli bir endeks kapsamında tanımlanmış ve belli niteliklere sahip olan anlamındadır. Bu çalışmada, BİST Temettü 25 Endeksinde 2019-2021 yılları arasında yer alan 25 şirketin ortalama pay ve temettü sıklığı Python programlama dili kullanılarak Gartner Sihirli Çeyrekler Yöntemi ile karşılaştırılmıştır. “Yatırım alanında hangi borsa oyuncularını değerlendirebilirim?” sorusuna cevap aramaktır. Analiz sonucunda EGEEN.E ve FROTO.E hisse senetlerinin “Liderler” çeyreğinde yer aldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : BİST Temettü 25 Endeksi, Gartner Sihirli Çeyrekler Yöntemi, Ortalama Pay, Temettü Verimi, Yatırımcı.

JEL Sınıflandırılması : 032, 033, C15, C61

¹ Doktora öğrencisi, İstanbul Okan Üniversitesi Bankacılık Doktora Programı, hakanware@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-0812-4839

Atf/Citation (APA 6):

Kaya, H. (2024) Gartner sihirli çeyrekler yöntemi ile BİST Temettü 25 Endeksleri karşılaştırılması. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(3), 373–389. <http://doi.org/10.25287/ohuiibf.1321954>.

COMPARISON OF GARTNER MAGIC QUARTERS METHOD WITH BIST DIVIDEND 25 INDICES

Abstract

At the beginning of the factors affecting the value of the business, the satisfaction of the investors emerges as an important factor. Stock price indices are an important signal to investors. To be within the scope of a certain index means to have certain qualities defined for the index. In this research, the average share and dividend distribution policies on company value and their application included in the BIST-Dividend 25 index, which includes data for the years between 2019 - 2021 by using the Python programming language, it is compared with the Gartner Magic Quarters Method, while evaluating the investment opportunities of the investors for "Which stock market players can I consider for a particular investment opportunity? is to answer the question. As a result of the analysis, it has been seen that EGEEN.E and FROTO.E stocks are in the "Leaders" quarter.

Keywords : BIST Dividend 25 Indices, Gartner Magic Quarters Method, Average Share, Dividend Yield, Investor.

JEL Classification : 032, 033, C15, C61

GİRİŞ

Temettü, cari dönemde şirketin elde etmiş olduğu kazancın masraflar çıktıktan sonra ortaklara ortaklıkları oranında pay alma hakkıdır. Başka bir deyişle, dönemlik olarak elde edilen karın, hisse senedi veya nakit olarak şirket ortaklarına bölüştürülmesidir. Yani, şirketlerin hissedarlarına elde ettikleri kardan dağıtılan paya verilen isimdir. Temettü dağıtımı için hisse sahiplerinden herhangi bir ücret talep edilmemektedir. Temettü ödemesi yapmak bir şirkete olan güvenin tek koşulu değildir. Bazı kaliteli şirketler, bilanço durumuna göre bazen temettü ödemesi yapmama ya da kar payı oranlarında küçük bir miktarda ödeme yapma kararı alabilirler. Temettü yatırımları çoğunlukla, dağıtımına devam edeceği öngörüsüyle düzenli ve yüksek oranlı temettü dağıtımını yapan şirketlerin hisselerine yapılır.

Faaliyet raporları belirli bir şirket hakkında çok değerli bilgileri (şirket yönetimi, sektör performansı, uzun vadeli vizyonu, şirketin karşılaştığı fırsatlar ve tehditler, şirketin geçmiş performansı) içermektedir. Faaliyet raporunu okurken odaklanmamız gereken önemli şeylerden bazılarına; yönetim kurulu başkanın gelecek ile ilgili beklentileri, şirketin Ar-Ge yatırımları, şirketin birkaç yıllık finansal performansı, mali tablolar, sektörel analiz örnek verilebilir.

Satın alınan hisse miktarı ne olursa olsun artık o şirketin ortağısınız. Bu oluşan ortaklık sebebiyle makalede örneklem olarak kullanılan veri setini BİST Temettü 25 Endeksinden elde edilmesi bunun önemini ifade etmektedir. Bundan dolayı makalede 2019, 2020 ve 2021 dönemine ait 25 hisse senedi incelenmiştir. Çalışmada yöntem olarak Gartner Sihirli Çeyrekler tercih edilmiştir. Bu işlemler ile ilgili veriler Borsa İstanbul'dan temin edilmiş ve bulgular kısmında incelenerek grafikler şeklinde yorumlanmıştır (BİST, 2022). İncelenen endeksler ve kapsadıkları şirket sayıları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Çalışmanın izleyen kısımları şu şekildedir. İlk önce BİST Temettü 25 Endeksi kavramı ve Gartner Sihirli Çeyrekler açıklanmıştır. İkinci kısımda, temel üç karardan birinin şirket ölçüsünü tanımlayan ve bu karardan diğerinin temettünün dağıtılması kararı olması dolayısıyla literatürde yer alan Gartner Sihirli Çeyrekleri, BİST Temettü 25 Endeksi ve temettü verimliliği çalışmaları literatür taraması ile temettü dağıtım politikaları alanında yapılmış çalışmalardan bazıları üstünde durulmuştur. Üçüncü kısımda, araştırmanın metodolojisi, modeli ve hipotezleri, veri seti ve kapsamı ile yöntemine yer verilmiştir. Dördüncü kısımda, bulgular ve analizler incelenmiştir. Beşinci kısımda, 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ait Toplam ve Ortalama Pay sonuçlarına ait hipotezlerin durumu tartışılmıştır. Son kısımda da ise, çalışmanın genel neticeleri ve öneriler sunulmuştur.

I. BİST TEMETTÜ 25 ENDEKSİ

BİST Temettü 25 Endeksleri, 01.07.2011 tarihi itibarıyla hesaplanmaya başlamıştır. Değerleme gününü takiben ortalama işlemdeki dolaşım paylarının piyasa ederi en yüksek ve temettü verimlerine göre büyükten küçüğe doğru yapılan sıralamada ilk 2/3'lük dilimde yer alan 25 hisse senedinden oluşmaktadır.

BİST Temettü 25 Endeksine dâhil olacak payların seçiminde temettü verimi;

$$(Temettü\ Verimi)\ i = \frac{(\text{Ödenen Temettü})i - (\text{Sermaye Artırım Tutarı})i}{(\text{Piyasa Değeri})i}$$

formülüyle hesaplanmaktadır (BİST, 2022).

Temettü Verimi (i): Değerleme Gününe müteakiben “i” şirketinin hesaplanan temettü verimini, Ödenen Temettü (i): İçinde bulunduğu mali hesaplarının düzenlendiği ve raporlandığı dönemde “i” şirketinin ödediği toplam brüt nakit temettü tutarını, Sermaye Artırım Tutarı (i): Mevcuttaki finansal dönemde “i” şirketinin ortaklara rüçhan hakkı kullandırarak yaptığı bedelli sermaye artırımının nominal tutarı ile yasal olarak tanınan öncelik hakkı kullandırma fiyatının çarpılması sonucunda elde edilen tutarların toplamını, Piyasa Değeri (i) : Değerleme Günü “i” şirketinin hissedarlarının sahip olduğu halka açık mevcut hisse senetlerinin toplam değerini ifade eder.

Değerleme gününden başlayarak, KAP'ta yayınlanmış geriye doğru 12 aylık dönemdeki en son finansal tablosunda zararı bulunan şirketler endekste yer almaz. Temettü verimi pozitif bir değer olan hisse senetleri BİST Temettü Endeksi kapsamında yer alır.

I.I. Gartner Sihirli Çeyrekler

Gartner Sihirli Çeyrekler, belirli bir pazardaki araştırmaların doruk noktasıdır ve size pazardaki rakiplerin göreceli konumlarına ilişkin geniş açılı bir görünüm sunar.

Sihirli Çeyrekler, grafiksel bir işlem ve tek tip bir değerlendirme kriteri uygulayarak "Borsa İstanbul (BİST) ve İstanbul Menkul Kıymetler Borsası" sağlayıcılarının belirtilen vizyonlarını ne kadar iyi uyguladığını belirlemenize yardımcı olur.

Sihirli çeyrekler grafiği, dört eşit parçaya bölünmüş ve benzer veri noktaları aynı bölge içerisinde yer alan dağılım grafiğidir. Karar verme süreçlerinde önemli bir rol oynadığı için belirli karakteristik özelliklere sahip benzer performans gösteren veri noktaları kolaylıkla fark edilebilir.

Sağ üst çeyrek Liderler bölümüdür, sağ alt çeyrek ise Vizyonerleri gösterir. Sol alt çeyrek Niş oyuncular ve sol üst çeyrek ise Meydan Okuyuculardır.

Liderler: Çok randımanlı bir şekilde gelecek için çalışan ve yüksek vizyona sahip pazarları temsil etmektedir.

Vizyonerler: Pazarın gittiği yönü bilen ve kuralları ona göre revize edenlerdir. Vizyon sahibidirler, aksiyon alırlar ancak uygulanabilirlik ve biraz düşük verimli seçenekleri temsil ettikleri için yol almaları gerekir.

Niş Oyuncular: Pazarın bir kısmına odaklanan ve uygulanabilir ürünler geliştiren, omuz omuza çekişmeye girişmeksizin herhangi bir yenilik peşinde koşmayan seçenekleri temsil etmektedir. Yenilik çabası vardır fakat ürünlerinin performansını artırmaları gerekir.

Meydan Okuyucular: Bugünün ihtiyaçlarının geniş bir yelpazesıyla ilgilenen ve kabul görmüş ürünlere sahip olanlardır. Ürünleri yatırımcıların ihtiyaçlarının büyük kısmını karşılamakta olduğundan pazarın nereye doğru gittiğini takip etmeleri gerekir.

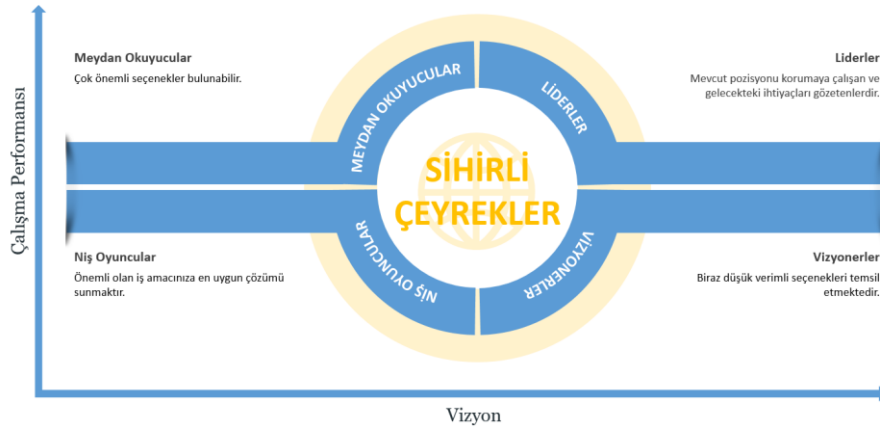
Ancak burada dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, her zaman lider karesinde bulunan seçenekler durumunuza en uygun çözüm olmayabilir. Pazardaki rakiplerini göz önünde bulundurmak

gereklidir. Niş oyuncu ihtiyaçları bir pazar liderinden daha iyi karşılayabilir. Her şey, sağlayıcının işletme hedeflerinizle nasıl uyumlu olduğuna bağlıdır.

Bahsedilen stratejilerden sadece bir tanesinin seçilerek uygulamaya konulmasının şirketi başarıya götüreceği ileri sürülebileceği gibi, farklı stratejileri, farklı stratejik işletme birimleri için uygulayan şirketlerin de başarılı olabileceklerinden bahsedilmektedir.

Gartner Sihirli Çeyrekler;

- Bir pazarın rekabet eden borsa oyuncuları ve son kullanıcılarının bugün ve gelecekteki ihtiyaçlarını sağlama yetenekleri hakkında hızlı bir şekilde bilgi edinilmesi,
- Bir pazarın borsa oyuncularının rekabetçi bir şekilde nasıl konumlandığını ve son kullanıcıların rekabet etmek için kullandıkları stratejilerinin anlaşılması,
- Bir borsa oyuncularının güçlü yanlarının ve zorlularının özel ihtiyaçlar ile karşılaştırılması,
- Pazar büyümesinin yüksek olduğu ve sağlayıcı farklılaşmasının belirgin olduğu Menkul Kıymetler Borsası Oyuncularının grafiksel karşılaştırmalı konumlandırmasını,
- Yatırımcıların mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarına göre haritalama metoduyla güçlü yönlerinin belirlenmesi konularında yardımcı olmaktadır.

Şekil 1. Gartner Sihirli Çeyrekler

Kaynak: Yazar tarafından düzenlenmiştir.

Alta yer alan iki çeyreklikte bulunan hisse senetleri, ortalama pay ve temettü sayısı düşük olduğu için yatırımcıların pek tercih etmeyeceği şirketlerdir. Üst çeyrekliklerde yer alan hisse senetlerinde ortalama payın fazla olduğu şirketlerdir. Yatırımcı bu hisseleri tercih edebilir.

II. LİTERATÜR

Arslan (2008) çalışmasında, İMKB’de işlem görmekte olan 2003-2006 yıllarında en az bir defa kar payı veren şirketlerin yöneticilerinin kar payı dağıtımlarına dair algılarını araştırmak amacıyla 67 adet şirkete anket uygulamıştır. Kar payı dağıtımının zamanlamasına ilişkin şirket yöneticilerinden manidar bir bulgu elde edilememiş fakat kar paylarının ödenme süresi, ödemelerinin şirket değerine etkisi ve ödemelerinin sürekliliği varsayımı arasında ilişki tespit edilmiştir.

Mazgit (2013) araştırmasında, olay çalışması yöntemini kullanarak Temmuz 2011’den beri hesaplamakta olan BİST Temettü 25 Endeksinde hem temettü verimliliğinde hem de finansal likidite bakımından öne çıkan hisse senetlerine yer vermiştir.

Kırbaş (2015) çalışmasında, nakit, hisse ve melez kâr payı dağıtım biçimleri analizlerine yer vermiştir. Yatırımcıların, kâr payı dağıtım günü ve civarındaki günlerde hisse senedi ve melez kar payı duyurularına karşı kayıtsız kalmalarından dolayı yapılan analizlerde anlamlı sonuçlara ulaşılamamıştır.

Kar payı verimi ile anormal getiriler arasında nakit kar payı duyurusunun yapıldığı gün ve devamındaki günlerde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamlı ilişkinin duyuru gününde başlamadığı ve ilk iki gün içerisinde en anlamlı seviyesine ulaştığı ve bu bilginin en az 15 gün süresince fiyata dönüşme sürecinde olumlu bir şekilde devam ettiği gözlemlenmiştir. Kar payının nominal büyüklüğünden ziyade verimliliğinin önemli bir göstergesi bulgusuna ulaşmıştır. Duyuru günü öncesinde tüm analizlerde anlamlı ilişkiler kurulamamıştır. Bunun sonucu olarak, fiyatları önemli ölçüde etkileyecek olan kar payı verilerinin piyasaya önceden sızdırılmadığı ve içerden öğrenenler ticaretinin yapılmadığı sonucuna varılmıştır.

Faizulloev ve Yablonsky (2017) IBM Watson Analytics'i kullanarak, modern analitik platformların geleneksel analitik ekonometrik platformlara ve modellere kıyasla hisse senedi fiyatları tahmini için tahmine dayalı modeller oluşturma yeteneğinin derinlemesine bir analizini sağlaması üzerine çalışma yapmışlardır. IBM Watson Analytics'in önerilerine dayanan bir dizi hisse senedi tahmini modelinin diğer tüm modellerden daha üstün sonuçlar ortaya çıkardığı gözlemlenmiştir. Tahmin doğruluğu açısından, tesadüfi hareket teorisi dışındaki tüm modeller üstünlük göstermiştir. Simülasyon, önerilen modellerin çoğu için yüksek getiri göstermiştir.

Temiz ve Hacıhasanoğlu (2017) çalışmasında, 2005-2015 dönemlerini kapsayan BİST İmalat Sektöründe faaliyette bulunan 1350 şirketin kat payı politikaları ve finansal performansı arasındaki ilişkiyi deneysel olarak incelenmiştir. Finansal performans göstergeleri olarak öz sermayenin kârlılığı (ROE) ve varlıkların kârlılığı (ROA) değişkenleri kullanılmıştır. Şirketlerin kar payı politikaları, kar payı dağıtım oranları, finansal performansları, toplam varlıklar ve satışlarda meydana gelen değişimleri arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunurken, borçluluk oranlarıyla arasında negatif yönlü istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler ortaya çıkmıştır.

Canito ve diğerleri (2018) araştırmasında, 2017 Gartner Magic Çeyreğindeki konumlarına göre kategorize edilen farklı BT şirketlerinin 2013 ve 2016 yılları arasında yayınlanan ve Google Haberler aracılığıyla toplanan 11.505 haber analizlerinin yer aldığı Büyük Veri teknolojileriyle nasıl uyumlu olduklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bulguların özetlenmesinde metin madenciliği ve konu modelleme prosedüründen yararlanılmıştır. Sonuç olarak, gelişmekte olan Büyük Veri alanına kurumsal bir bakış açısıyla ışık tutmaya yardımcı olmuştur.

Gillespie ve diğerleri (2018) çalışmasında, 13 satıcıya artan dijital ticaret platformunun karmaşıklığı, ürün teklifleri ve işlevselliği, teknoloji sunumu ve fiyatlandırma modellerindeki sürekli değişiklikler nedeniyle objektif bir değerlendirme yapmalarında yardımcı olmak için dijital ticareti destekleyen Gartner Sihirli Çeyrekleri üzerine çalışmalarını yapmışlardır. SAP, Adobe (Magento), Oracle ve Salesforce liderler, niş oyunculara ise Dijital River, BigCommerce, Unilog, Sitecore ve VTEX yer almıştır. Meydan Okuyucularda, Episerver ve Shopify yer alırken commercetools ve Elastic Path vizyonerler çeyreğinde yer almıştır.

Sakarya, Çalış ve Kayacan (2018) araştırmasında, çimento sektöründe faaliyet gösteren ve hisse senetleri 2016 yılında BİST'te işlem gören şirketlerin kar payı ödeme duyurusunu kullanarak olay çalışması (Event Study) yöntemiyle dağıtılacak kar paylarına ilişkin duyuruların, ilgili şirketlerin getiri oranları üzerinde nasıl bir etki oluşturacağını incelemiştir. Araştırma sonucunda, kar payı ödeme duyurularının ilgili şirketlere ait hisse senedi fiyatlarını etkilediği tespit edilmiştir.

Richardson ve diğerleri (2020) çalışmasında, teknoloji portföylerinin geliştirilmesine yardımcı olan Gartner Sihirli Çeyrekleri ile Analitik ve İş Zekâsı Platformlarında lider 22 satıcının yer aldığı pazarda iş büyüdükçe kazandığı ivme, ürünün pazara uyumu ve dağıtımının yer aldığı 3 aşamalı eleme kriterlerinin kapsamını belirlemiştir.

Şit (2021) çalışma dönemi 2010 1Q - 2021 1Q verilerini içeren, Durbin-Hausman Panel Eşbütünleşme Testi ve CCE Eşbütünleşme Katsayısı tahmincisiyle BİST-Temettü 25 Endeksinde yer alan şirketlerin kar payı dağıtım politikalarının ve performanslarının şirket değeri üzerinde etkili olup olmadığını araştırmıştır. Piyasa ve defter değerleri bağımlı değişken olaraktan bağımsız değişken olaraktan kar payı ödeme oranı kullanılan ve elde edilen analiz sonucunda, piyasa ve defter değerleri üzerinde uzun vade de değişkenler arasında eş bütünleşik ilişki olduğu ve kar payı ödeme oranının etkili olduğu gözlenmiştir.

III. ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

III.I. Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Araştırmanın amacı; pandas, seaborn ve matplotlib kütüphaneleri ile Python programlama dili kullanılarak BİST Temettü 25 Endeksinde 2019-2021 yılları arasında düzenli temettü veren 25 şirketin ortalama pay ve temettü sıklığı Gartner Sihirli Çeyrekler Yöntemi ile karşılaştırılarak, Hisse Başı Net TL ve Temettü Verimi üzerindeki etkisini araştırmaktır.

Araştırmada nicel araştırma temelli Gartner Sihirli Çeyrekler Yöntemi ile karşılaştırma tercih edilmiştir. “Yatırım alanında hangi borsa oyuncularını değerlendirebilirim?” sorusuna cevap aranmaktadır. Borsa oyuncularına göre ortalama pay ve kaç kez temettü verdiğini hesaplamaya başlamadan önce her bir borsa oyuncularında ne kadar temettü verdiğini kontrol edeceğiz.

Araştırmanın modelinde, sekiz adet hipotez kurulmuştur. Değişkenler arasındaki ilişkiyi ortaya koyan araştırma modeli Şekil 2’de gösterilmektedir.

Şekil 2. Araştırma Modeli

Kaynak: Yazar tarafından düzenlenmiştir.

Tablo 1. Değişkenler

Bağımlı değişken (y-ekseni):	Hisse Başı Net TL (Ortalama Pay)
Bağımsız değişken (x-ekseni):	Temettü Verimi (Temettü)
Grup değişkeni:	Hisse Adı (Bileşen Kodu)

a. Veri seti ve kapsamı

Veri seti 2019-2021 yıllarında düzenli kar payı ödeyen şirketlerin yer aldığı BİST Temettü 25 hisse senetlerinin verilerini içermektedir.

b. Yöntem

Gartner Sihirli Çeyrekler grafiği üç adet yapı taşından oluşur.

c. X - Y İki boyutlu kartezyen koordinat sistemi (2BKKS)

Gartner Sihirli Çeyrekler dağılım grafiği için genellikle X ekseninde (yatay) bağımsız değişken yer alırken, Y ekseninde (dikey) ise bağımlı değişken yer alır.

Bağımsız değişken: Bağımlı değişken üzerinde etkisi merak edilen araştırma kapsamında kontrol edilebilen, değiştirilebilen değerdir.

Bağımlı değişken: Bağımsız değişkendeki değişikliklere bağlı olarak değişim gösteren, araştırma kapsamında direkt müdahale edilemeyen yani ölçümlenebilen değerdir.

d. Kartezyen koordinat kıyas çizgileri

Kıyas çizgileri, grafiği dört çeyreğe ayıran, birbirleriyle dik kesişen eksenlerin oluşturduğu geçiş noktalarına verilen isimdir. Bu Kartezyen geçiş noktaları; şirketlerin hizmet ve süreç faaliyetlerinin ölçülmesi bağlı yıllık bazda “sıfır” değerinde, karşılaştırma yapılacağı durumlarda ortalama veya median değerlerini tasvir etmektedir.

e. Grup değişkeni

Grup Değişkeni, X ve Y eksenlerinde yer alan veriyi belli kategorilerde sınıflandırma yaparak anlam çıkarmayı ve ilgili istatistiksel işlemleri kolaylaştırarak yatırımcıya aksiyon alıracak önemli bir değişkendir.

IV.ARAŞTIRMA METODOLOJİSİ

25 şirketin sektör bazlı dağılımında; Dağıtım Servisleri, Elektrik, Su, Gaz Hizmetleri, Endüstriyel Hizmetler, Enerji Mineralleri, İletişim, İşlenebilen Endüstriler, Sağlık Teknolojisi ve Üretici İmalatı sektörlerinden 1'er Şirket, Dayanıklı Olmayan Tüketici Ürünleri ve Perakende Satış sektörlerinden 2'şer Şirket, Dayanıklı Tüketim Malları ve Enerji-Dışı Mineraller sektörlerinden 4'er Şirket, Finans sektöründen 5 Şirket yer almaktadır.

Endeks kodu: XTM25 ve hisse senetleri alfabetik olarak sıralanan şirketler Tablo 2'de gösterilmektedir.

Tablo 2. XTM25 Hisse Senetleri

#	Hisse Adı	Bileşen Kodu	Tarih	Pay Başı	Yüzde
1	ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SAN. A.Ş.	AEFES.E	28.05.2021	1.6446₺	%6.67
			14.07.2020	1.5079₺	%6.64
			31.05.2019	0.4308₺	%2.17
2	AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİİ A.Ş.	AKSA.E	13.04.2021	0.7395₺	%4.51
			7.04.2020	0.6290₺	%8.93
			9.04.2019	0.9405₺	%9.38
3	ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.	ALKİM.E	14.04.2021	0.4425₺	%2.63
			6.01.2021	0.3169₺	%2.07
			30.04.2020	0.9663₺	%1.53
4	ANADOLU ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ	ANSGR.E	24.04.2019	1.9453₺	%7.72
			30.03.2021	0.2720₺	%3.71
			26.03.2020	0.2295₺	%4.75
5	BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.	BİMASE	26.03.2019	0.1700₺	%4.00
			17.11.2021	1.7000₺	%2.56
			20.05.2021	1.7000₺	%2.59
6	COCA-COLA İÇECEK A.Ş.	CCOLA.E	8.01.2021	1.7000₺	%2.21
			13.05.2020	0.4250₺	%0.82
			11.12.2019	0.3400₺	%0.76
7	DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.	DOHOL.E	18.11.2019	0.5100₺	%1.10
			12.06.2019	1.0200₺	%1.30
			27.05.2021	1.6745₺	%2.10
8	EÇZACIBAŞI İLAÇ S. VE FİN. YAT. SAN. VE TİC. A.Ş.	EÇILCE	18.02.2021	0.7055₺	%0.88
			28.05.2020	0.7990₺	%1.84
			31.05.2019	1.0030₺	%3.61
9	EÇZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	EÇZYTE	28.04.2021	0.0585₺	%1.99
			10.04.2020	0.0325₺	%2.05
			22.04.2019	0.0850₺	%7.37
10	EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	EGEENE	26.04.2021	0.1870₺	%2.94
			14.04.2020	0.0621₺	%1.36
			20.05.2019	0.2550₺	%9.45
9	EÇZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.	EÇZYTE	28.04.2021	1.0540₺	%2.52
			14.04.2020	0.4048₺	%4.00
			22.05.2019	0.6375₺	%9.39
10	EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.	EGEENE	26.03.2021	51.2551₺	%3.07
			4.01.2021	36.3630₺	%2.06
			24.04.2020	15.2065₺	%2.63
			19.04.2019	36.9155₺	%8.09

No	Şirket Adı	Endeks Kodu	Temettü Verileri		
			Tarih	Temettü Miktarı	Oran (%)
11	ENERJİSA ENERJİ A.Ş.	ENJSA.E	9.04.2021	0.8160₺	%6.66
			1.04.2020	0.5100₺	%7.50
			2.04.2019	0.3400₺	%6.51
12	ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.	ENKALE	13.04.2021	0.3036₺	%3.78
			14.04.2020	0.1641₺	%2.22
			13.11.2019	0.1190₺	%2.09
			17.04.2019	0.1367₺	%2.51
13	EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.	EREGL.E	24.03.2021	1.5761₺	%10.23
			17.07.2020	0.1955₺	%2.17
			8.05.2019	1.2464₺	%13.95
14	FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.	FROTO.E	19.11.2021	3.2045₺	%1.42
			24.03.2021	5.4570₺	%2.60
			23.03.2020	2.6520₺	%5.66
			19.11.2019	1.0455₺	%1.53
			1.04.2019	2.0655₺	%4.22
15	İNDEKS BİL. SİS. MÜH. SAN. VE TİC. A.Ş.	INDESE	28.05.2021	0.1671₺	%2.42
			29.06.2020	0.3101₺	%2.79
			28.05.2019	0.3691₺	%5.69
16	İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK A.Ş.	ISDMRE	8.12.2021	1.2916₺	%5.27
			24.03.2021	1.0880₺	%9.03
			16.07.2020	0.1530₺	%2.06
			8.05.2019	1.0895₺	%15.46
17	İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	ISMENE	31.03.2021	0.8500₺	%5.12
			24.03.2020	0.3352₺	%8.92
			27.03.2019	0.2155₺	%8.77
18	KOÇ HOLDİNG A.Ş.	KCHOLE	14.04.2021	0.4973₺	%2.69
			6.04.2020	0.1781₺	%1.30
			1.04.2019	0.3383₺	%2.09
19	NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.	NUHCMLE	30.03.2021	1.2750₺	%2.09
			2.04.2020	0.5950₺	%6.38
			22.05.2019	0.5950₺	%8.86
20	OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.	OTKARE	24.03.2021	14.1667₺	%3.77
			23.03.2020	7.0833₺	%6.37
			25.03.2019	2.5500₺	%2.27
21	HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.	SAHOLE	5.04.2021	0.2975₺	%3.22
			1.04.2020	0.2805₺	%3.74
			3.04.2019	0.2550₺	%3.24
22	TÜRKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.	TCELLE	27.10.2021	0.3330₺	%2.12
			30.07.2021	0.3330₺	%2.15
			30.04.2021	0.3330₺	%2.14
			30.11.2020	0.3136₺	%1.99
			31.10.2019	0.3902₺	%3.03
23	TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.	TOASO.E	23.03.2021	2.5500₺	%7.54
			25.03.2020	2.0400₺	%11.23
			19.03.2019	1.4960₺	%6.97
24	VESTEL BEYAZ E. SAN. VE TİC. A.Ş.	VESBEE	30.07.2021	1.1930₺	%2.58
			30.06.2021	1.1930₺	%2.58
			31.05.2021	1.1930₺	%2.36
			14.07.2020	0.5761₺	%1.97
			15.05.2019	2.5358₺	%15.88
25	YENİ GİMAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.	YGGYO.E	30.03.2021	1.0300₺	%6.74
			7.04.2020	1.0300₺	%7.98
			19.04.2019	0.9310₺	%10.58

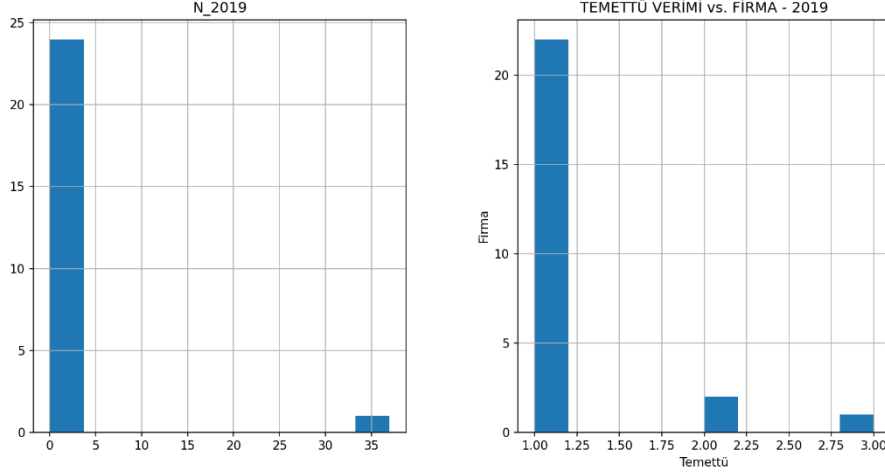
Kaynak: BİST, 2022

IV.I. 2019 Yılı Verileri

25 şirketin tamamı 2019 yılı içerisinde toplamda 29 kez temettü vermiştir. Bunlardan BIMAS.E 3 kez, ENKA.E ve FROTO.E 2 kez, diğerleri 1 kez temettü vermiştir.

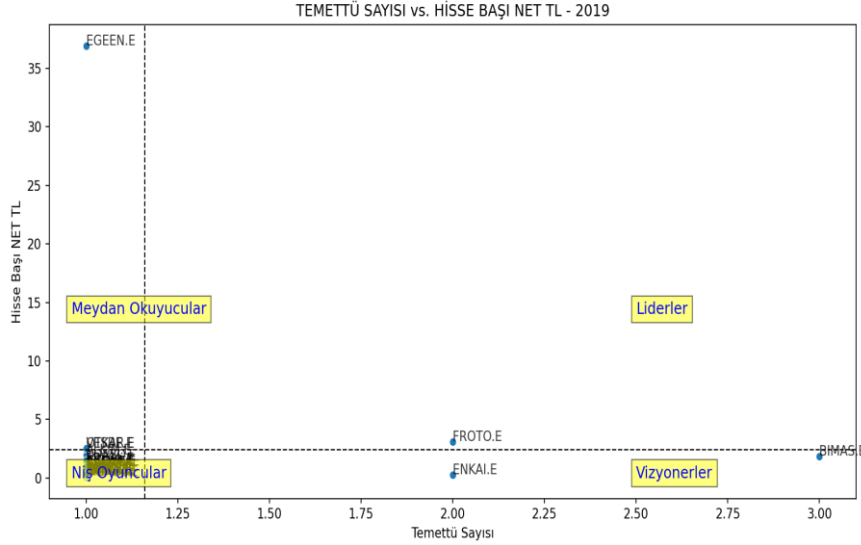
Hisse Başı Net 2,5358 TL, 2,55 TL, 3,111 TL ve 36,9155 TL olmak üzere 4 şirket haricindeki diğer 21 şirketin ortalaması 0,9607'dir.

Hisse Başı Net Toplam Pay 59,9711 TL ve Ortama Pay 2,3988 TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3. 2019 Yılı Verileri

EGEEN.E, VESBE.E ve OTKAR.E hisse senetleri “Meydan Okuyucular”, FROTO.E hisse senedi “Liderler”, ENKA.E ve BIMAS.E hisse senetleri “Niş Oyuncular”, AEFES.E, AKSA.E, ALKIM.E, ANSGR.E, COLA.E, DOHOL.E, ECILC.E, ECZYT.E, ENJSA.E, EREGL.E, INDES.E, ISDMR.E, ISMEN.E, KCHOL.E, NUHCM.E, SAHOL.E, TCELL.E, TOASO.E ve YGGYO.E hisse senetleri “Vizyonerlik” çeyreklerinde yer almıştır.

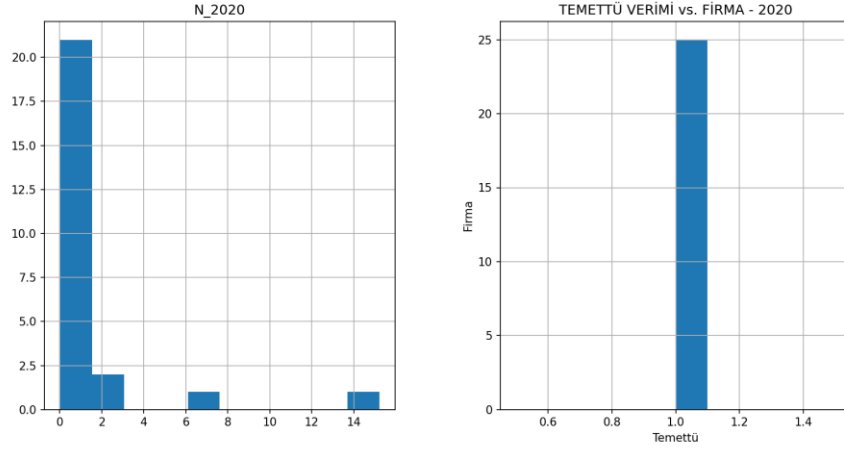
Şekil 4. 2019 Yılı Temettü Sayısı ve Hisse Başı Net TL Verileri

IV.II. 2020 Yılı Verileri

25 şirketin hepsi 1 kez temettü vermiştir.

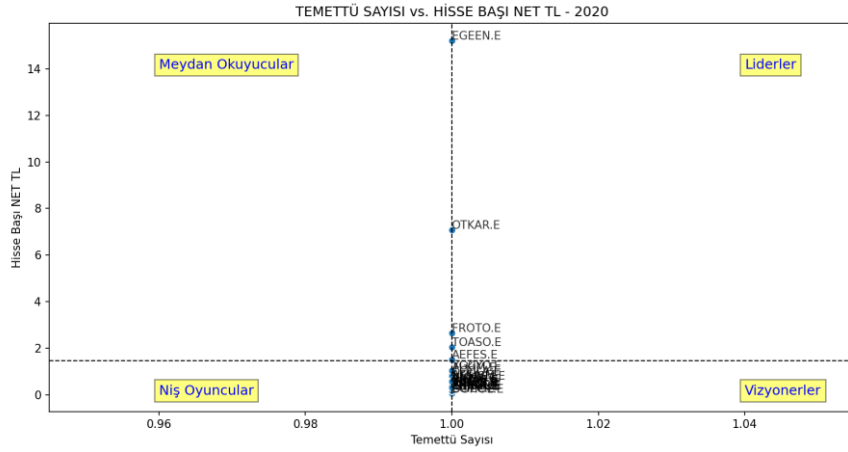
Hisse Başı Net 1,5079 TL, 2,6520 TL, 2,0400 TL, 7,0833 TL ve 15,2065 TL olmak üzere 5 şirket haricindeki diğer 20 şirketin ortalaması 0,4095'tir.

Hisse Başı Net Toplam Pay 36,6791 TL ve Ortama Pay 1,4672 TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 5. 2020 Yılı Verileri

25 şirketin tamamı 2020 yılı içerisinde 1 kez temettü verdiği için ve tümü ortalama değerde olduğundan çeyreklere dağıtım olmamıştır.

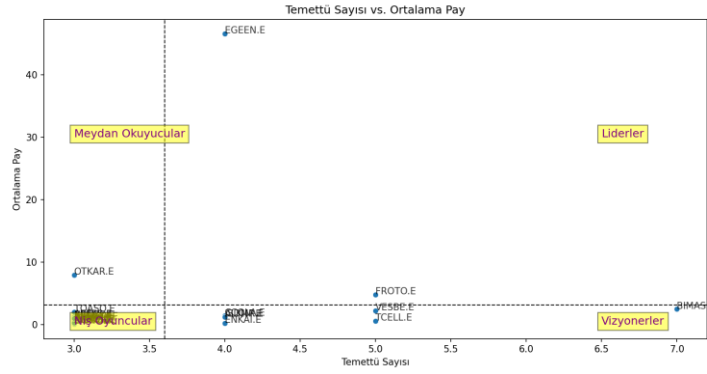
Şekil 6. 2020 Yılı Temettü Sayısı ve Hisse Başı Net TL Verileri

IV.III. 2021 Yılı Verileri

25 şirketin tamamı 2021 yılı içerisinde toplamda 36 kez temettü vermiştir. Bunlardan 3 kez BIMAS.E, TCELL.E ve VESBE.E, 2 kez ALKIM.E, COLA.E, EGEEN.E, FROTO.E ve ISDMR.E, diğerleri 1 kez temettü vermiştir.

Hisse Başı Net 2,5500 TL, 2,3796 TL, 2,3800 TL, 3,5790 TL, 5,1000 TL, 8,6615 TL, 14,1667 TL ve 87,6181 TL olmak üzere 8 şirket haricindeki diğer 17 şirketin ortalaması 0,7369'dur.

Hisse Başı Net Toplam Pay 138,9615 TL ve Ortama Pay 5,5585 TL olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 9. 2019, 2020 ve 2021 Yıllarına ait Toplam ve Ortalama Pay Verileri

OTKAR.E hisse senedi “Meydan Okuyucular”, EGEEN.E ve FROTO.E hisse senetleri “Liderler”, AEFES.E, AKSA.E, ANSGR.E, DOHOL.E, ECILC.E, ECZYT.E, ENJSA.E, EREGL.E, INDES.E, ISMEN.E, KCHOL.E, NUHCM.E, SAHOL.E, TOASO.E ve YGGYO.E hisse senetleri “Niş Oyuncular”, ENKA.E, ISDMR.E, CCOLA.E, BIMAS.E, ALKIM.E, VESBE.E ve TCELL.E hisse senetleri “Vizyonerlik” çeyreklerinde yer almıştır.

Üst çeyrekliklerde yer alan hisse senetleri ortalama payın yüksek olduğu hisse senetleridir.

Alta yer alan iki çeyreklikte bulunan hisse senetleri, ortalama pay düşük olduğu için yatırımcıların pek tercih etmeyeceği hisse senetleridir.

Tablo 4. Sektörlerin Gartner Sihirli Çeyreklerle göre Dağılımı

Sektörler	Niş Oyuncular	Vizyonerlik	Meydan Okuyucular	Liderler	Toplam
DAĞITIM SERVİSLERİ	1				1
DAYANIKLI OLMAYAN TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ	1	1			2
DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI	1	1	1	1	4
ELEKTRİK, SU, GAZ HİZMETLERİ	1				1
ENDÜSTRİYEL HİZMETLER		1			1
ENERJİ MİNERALLERİ	1				1
ENERJİ-DIŞI MİNERALLER	2	2			4
FİNANS	5				5
İLETİŞİM		1			1
İŞLENEBİLEN ENDÜSTRİLER	1				1
PERAKENDE SATIŞ	1	1			2
SAĞLIK TEKNOLOJİSİ	1				1
ÜRETİCİ İMALATI				1	1
Genel Toplam	15	7	1	2	25

Tablo 5. Sektör Bazlı Şirketlerin Gartner Sihirli Çeyreklere göre Dağılımı

Sektör Bazlı Şirketler	#	Gartner Sihirli Çeyrekler
DAĞITIM SERVİSLERİ	1	
İNDEKS BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.		Niş Oyuncular
DAYANIKLI OLMAYAN TÜKETİCİ ÜRÜNLERİ	2	
ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.		Niş Oyuncular
COCA-COLA İÇECEK A.Ş.		Vizyonerlik
DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI	4	
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.		Liderler
OTOKAR OTOMOTİV VE SAVUNMA SANAYİ A.Ş.		Meydan Okuyucular
TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI A.Ş.		Niş Oyuncular
VESTEL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.		Vizyonerlik
ELEKTRİK, SU, GAZ HİZMETLERİ	1	
ENERJİSA ENERJİ A.Ş.		Niş Oyuncular
ENDÜSTRİYEL HİZMETLER	1	
ENKA İNŞAAT VE SANAYİ A.Ş.		Vizyonerlik
ENERJİ MİNERALLERİ	1	
KOÇ HOLDİNG A.Ş.		Niş Oyuncular
ENERJİ-DIŞI MİNERALLER	4	
ALKİM ALKALİ KİMYA A.Ş.		Vizyonerlik
EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARI T.A.Ş.		Niş Oyuncular
İSKENDERUN DEMİR VE ÇELİK A.Ş.		Vizyonerlik
NUH ÇİMENTO SANAYİ A.Ş.		Niş Oyuncular
FİNANS	5	
ANADOLU ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ		Niş Oyuncular
ECZACIBAŞI YATIRIM HOLDİNG ORTAKLIĞI A.Ş.		Niş Oyuncular
HACI ÖMER SABANCI HOLDİNG A.Ş.		Niş Oyuncular
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.		Niş Oyuncular
YENİ GİMAT GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI A.Ş.		Niş Oyuncular
İLETİŞİM	1	
TURKCELL İLETİŞİM HİZMETLERİ A.Ş.		Vizyonerlik
İŞLENEBİLEN ENDÜSTRİLER	1	
AKSA AKRİLİK KİMYA SANAYİİ A.Ş.		Niş Oyuncular
PERAKENDE SATIŞ	2	
BİM BİRLEŞİK MAĞAZALAR A.Ş.		Vizyonerlik
DOĞAN ŞİRKETLER GRUBU HOLDİNG A.Ş.		Niş Oyuncular
SAĞLIK TEKNOLOJİSİ	1	
ECZACIBAŞI İLAÇ SİNAİ VE FİNANSAL YATIRIMLAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.		Niş Oyuncular
ÜRETİCİ İMALATI	1	
EGE ENDÜSTRİ VE TİCARET A.Ş.		Liderler
Genel Toplam	25	

V. TARTIŞMA

Araştırmada nicel araştırma temelli açıklayıcı bir araştırma yöntemi olan Gartner Sihirli Çeyrekler tercih edilmiştir. 2019, 2020 ve 2021 yıllarına ait Toplam ve Ortalama Pay sonuçlarına bakıldığında çok sayıda yorum yapılabilir.

2019 yılında 3 şirket “Meydan Okuyucular”, 1 şirket “Liderler”, 2 şirket “Niş Oyuncular”, 19 şirket “Vizyonerlik” çeyreklerinde yer almıştır. 2020 yılında AEFES.E, TOASO.E, FROTO.E ve EGEEN.E olmak üzere 4 şirket “Meydan Okuyucular” ve “Liderler” arasında AKSA.E, ALKIM.E, ANSGR.E, BIMAS.E, COLLA.E, DOHOL.E, ECILC.E, ECZYT.E, ENJSA.E, ENKAI.E, EREGL.E, INDES.E, ISDMR.E, ISMEN.E, KCHOL.E, NUHCM.E, OTKAR.E, SAHOL.E, TCELL.E, VESBE.E ve YGGYO.E olmak üzere 21 şirket “Niş Oyuncular” ve “Vizyonerlik” arasında yer almıştır. 2021 yılında 1 şirket “Meydan Okuyucular”, 2 şirket “Liderler”, 15 şirket “Niş Oyuncular”, 7 şirket “Vizyonerlik” çeyreklerinde yer almıştır.

2019 yılında 29 kez temettü dağıtımında BIMAS.E 3 kez, ENKAI.E ve FROTO.E 2 kez, diğerleri 1 kez temettü vermiştir. EGEEN.E hisse senedi 36,9155 TL Hisse Başı Net ile listenin en yüksek sırasında yer almaktadır. 2020 yılında 25 kez temettü dağıtımında tüm hisse senetleri 1 kez temettü vermiştir. EGEEN.E hisse senedi 15,2065 TL Hisse Başı Net ile listenin en yüksek sırasında yer almaktadır. 2021 yılında TCELL.E, VESBE.E, BIMAS.E 3 kez, ALKIM.E, EGEEN.E, FROTO.E, ISDMR.E, COLLA.E 2’şer kez ve diğer kalan hisse senetleri 1’er kez temettü vermişlerdir. EGEEN.E hisse senedi 2 kez temettü vermesi ile toplamda 87,6181 TL Hisse Başı Net ile listenin en yüksek sırasında yer alırken OTKAR.E hisse senedi 1 kez temettü vererek 14,1667 TL Hisse Başı Net ile listenin ikinci sırasında, FROTO.E hisse senedi 2 kez temettü vermesi ile toplamda 8,6615 TL Hisse Başı Net ile listenin üçüncü sırasında yer almaktadır.

2019-2022 yılları arasında 7 kez BIMAS.E hisse senedi zirveye yerleşmiştir. FROTO.E, TCELL.E ve VESBE.E hisse senetleri 5’şer kez, ALKIM.E, COLLA.E, EGEEN.E, ENKAI.E ve ISDMR.E hisse senetleri 4’er kez, AEFES.E, AKSA.E, ANSGR.E, DOHOL.E, ECILC.E, ECZYT.E, ENJSA.E, EREGL.E, INDES.E, ISMEN.E, KCHOL.E, NUHCM.E, OTKAR.E, SAHOL.E, TOASO.E ve YGGYO.E hisse senetleri 3’er kez, AEFES.E, AKSA.E, ANSGR.E, DOHOL.E, ECILC.E, ECZYT.E, ENJSA.E, ENKAI.E, EREGL.E, INDES.E, ISMEN.E, KCHOL.E, NUHCM.E, OTKAR.E, SAHOL.E, TOASO.E ve YGGYO.E 2’şer kez, ALKIM.E, COLLA.E, EGEEN.E, FROTO.E ve ISDMR.E 3’er kez, BIMAS.E, TCELL.E ve VESBE.E 4’er kez olmak üzere 2019 yılında 29 kez, 2020 yılında 25 kez, 2021 yılında 36 kez 2019-2021 yıllarında toplamda 90 kez temettü vermiştir.

2020 yılında tüm hisse senetleri için 1 kez temettü verildiği için 2019 ve 2021 yılı 2019 yılında “Meydan Okuyucular” çeyreğinde yer alan 3 şirketten biri olan OTOKAR.E, tüm yıllarla kıyaslandığında belirli bir istikrar ve başarı sağladığı görülmektedir. 2020 yılında “Meydan Okuyucular” çeyreğinde yer alan EGEEN ve FROTO, 2021 yılında ve tümü kıyaslamasında “Liderler” çeyreğinde konumlanmıştır. Tümünde EGEEN.E ve FROTO.E hisse senetleri “Liderler” çeyreğinde yer almıştır. 2021 yılında "Niş Oyuncular" çeyreğinde yer alan ENKAI.E, tümünde ISDMR.E, COLLA.E, BIMAS.E, ALKIM.E, VESBE.E ve TCELL.E hisse senetlerinde aynı çeyrekte yer almaktadır.

ENKAI.E, ISDMR.E, COLLA.E, BIMAS.E, ALKIM.E, VESBE.E ve TCELL.E hisse senetleri “Vizyonerlik” özelliklerini geliştirmiştir.

Sektörel olarak incelendiğinde; 15 sektör Niş Oyuncular, 7 sektör Vizyonerlik, 1 sektör Meydan Okuyucular ve 2 sektör Liderler çeyreğinde yer almaktadır. Niş Oyuncular çeyreğinde 5 şirket Finans sektörü ile öne çıkmaktadır. Niş Oyuncular ve Vizyonerlik çeyreklerinde ise 2’şer şirket ile Enerji-Dış Minareller takip etmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Etkileşimli Gartner Sihirli Çeyrekler deneyimi, en önemli olan kriterlere göre özelleştirilmiş bir pazar görünümü, ana sektör, bölge ve şirket boyutuna göre yüksek etkili ek perspektifler sağlayan belirli bir mercecek aracılığıyla ana yatırımcı bağlarından pazar ve önemli satıcılar hakkında analist yorumları sağlar.

Şirketler, elde ettikleri karı yeni yatırımlar yapmak adına şirket sermayesinde kullanabilir ya da hissedarlarına temettü olarak dağıtabilirler. Şirketin dönemsel bilançosunda elde ettiği kârı hisse sahiplerine dağıtmasına temettü denmektedir.

Bilanço, şirketin belli bir fotoğrafını çektiği için yatırımcılar için önem arz etmektedir. Bilanço sayesinde her çeyrek sonunda şirketin sahip olduğu varlıkları, yükümlülükleri ve öz kaynağını öğrenme şansı yakalarız. Varlıkların değeri, yükümlülükler ve öz kaynağın toplamına eşittir.

Temettü payı alabilmek veya buna hak kazanabilmek için ilk olarak, bireylerin temettü dağıtımı esnasında şirketin hisse senedi sahibi olması gerekmektedir. Hissenizin miktarı, almaya hak ettiğiniz payın ne kadar olacağını belirler. Hisse senedi, şirketin kar payı dağıtımından bir gün önce alınmış olsa bile yararlanma hakkından yoksun bırakılmamasını mümkün kılan bir yatırım aracı olmaktadır.

Temettü alınacak hisse senedinde önemli birkaç kıstas olarak; temettü ödemeyi ilke edinmiş, temettü verimi, bilançosu ve temettü dağıtım oranları iyi olanlar baz alınmalıdır.

Hisse senedi seçimi ile ilgili önemli birkaç ölçüt olarak ise rüştünü ispat etmiş, geleceği patrona bağlı bir şirket olmayan, profesyonel yöneticiler tarafından iyi bir şekilde yönetilen, yaşanması muhtemel sancılı dönemlerin daha az hasarla atlatılması için satışların en az yarıya yakını ihracat ağırlıklı, yabancı ilgisi, yabancı takası yüksek, sürekli temettü verme alışkanlığı bulunan, daha geri safhadakilere kıyasla rekabet güçlerini sürdürülebilir kılmada avantajlara sahip şirketlere ortak olunmalıdır.

Borsa sabır işidir. Disiplin ve doğru strateji kuralları ile kazanç elde edilebilir. Öz kaynakları büyüyen ve temettü miktarı artan, rekabet gücü yüksek, kaliteli yönetime sahip şirketlere ortak olarak her ay istikrarlı bir şekilde bu şirketlere yatırım yaparak sadık kalınacak bir strateji oluşturulmalıdır.

Her ay düzenli olarak yaptığımız yatırımları ve her yıl aldığımız temettüleri tekrar aynı şirkete yatırarak bir kartopu misali büyütürken finansal özgürlüğün anahtarı bir bileşik getiri türü elde edilebilir.

İyi bir yatırımcı olmak için mutlaka portföy oluşturulmalıdır. Yatırımlar, tek bir hisse senedi üzerinde olmamalıdır. Her yıl düzenli bir şekilde temettü veren ve agresif büyüme potansiyeline sahip şirketlerden çeşitlendirilmiş bir portföy oluşturulmalıdır. Riski minimum seviyeye indirmek için hem farklı yatırım hem de farklı sektörlerden sağlam şirketler portföyde bulundurulmalıdır. Yatırım bir seferlik bir olay olmadığından düzenli periyotlarla devam ettirilmesi gereklidir. Bütçeden arttırılan tasarruflarla, sektöründe lider, büyüyen, yatırım yapan, karını arttıran, temettü ödeme kültürü olan şirketlerin hisselerinden her ay belirli bir sabit oranın yatırıma ayrılmasıyla uzun vadede çok daha iyi sermayeye ulaşılabilir. Şirketlerin finansal tablolarını, gelecek planlarını, yatırımlarını incelenmelidir. Portföyün bir kısmının nakit olarak tutulması, kriz zamanları ve anlık gelişen kötü zamanlamalardaki sadece sert düşüş ve çöküşlerde dip fiyattan yatırım araçlarını toplamamıza fayda sağlayabilir.

Temettü yatırımcılığında amaç, bir sonraki temettü veya bedelsiz sermaye artırımı döneminde elindeki lot sayısını artırmaya çalışarak yüksek miktarda temettü alabilmektir. Sepet yapıldığında birden fazla getiri elde edilebileceğinden sadece tek şirkete ya da tek piyasaya değil birden fazla alanda yatırımlar değerlendirilmelidir. En ucuzdan portföy oluşturmak için hisse senedi fiyatı diplerdeyken yatırım yapmak çok daha mantıklıdır. Portföye bir hisse eklerken muhakkak hisse başı kar (HBK), ciro, esas faaliyet karı ve öz kaynak büyümesine bakılmalıdır. HBK, enflasyona, altına ve dövize karşı yenilmemesi için büyümelidir. HBK, büyümmezse temettü büyümmez, hisse senedi değer kazanmaz. Temettü yatırımcılığı, tıpkı kumbaraya para koyar gibi her ay düzenli bir şekilde bıkmadan usanmadan sabırla hisselerle yatırım yapmayı devam ettirmeyi gerektirmektedir.

Borsanın bir kısmı da psikolojiden ibarettir. Bunu doğru yönetmek için de sabır, bilgi, strateji ve disipline ihtiyaç vardır. Borsada her zaman fiyatta artış / azalış olacağından anlık fiyat değişkenliklerinde sakın kalabilmeliyiz. Yatırımlar için realist hedefler belirlemeli ve asla bir anda zengin olmayı hedeflememelidir. Orta ve uzun vadeli beklentiler için boşa bulunan parayla yatırım yapılmalıdır.

Borsa terimleri ve işlevleri doğru bilinmeli ve kullanılmalıdır. Teknolojinin gelişmesi bu bilgilere erişmeyi kolaylaştırmaktadır. Nitekim sırf bir formasyon oluştu diye kesinlikle gerçekleşecek diye bir kural yoktur. Ancak formasyonlar çok önemli strateji ve yol haritasıdır. Kurallarına göre disiplinli hareket edilirse kazanan taraf olunabilir. Devam ve geri dönüş formasyonları ile basit göstergelerin bilinmesi hissenin temeline bakılarak sorgulanmalıdır. Yani, teknik ve temel analiz olarak değerlendirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Arslan, Ö. (2008). *Şirket Yöneticilerinin Temettü Dağıtımlarına Dair Algıları*. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 26(1), 85-98.
- BİST, Temettü Endeksleri (2022). Erişim Linki: <https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/72/temettu-endeksleri>. Erişim Tarihi: 14.09.2022.
- Canito, J., Ramos, P., Moro, S., & Rita, P. (2018). Unfolding the Relations Between Companies and Technologies Under the Big Data Umbrella. *Computers in Industry*, 99, 1-8.
- Faizullova, I., & Yablonsky, S. (2017). Modern Advanced Analytics Platforms and Predictive Models for Stock Price Forecasting: *IBM Watson Analytics Case*.
- Gillespie, P., Daigler, J., Lowndes, M., Klock, C., Dharmasthira, Y., & Shen, S. (2018). Magic Quadrant for Digital Commerce. *Technical Report*, Gartner.
- Kao, C. (1999). Spurious Regression and Residual-based Tests for Cointegration in Panel Data. *Journal of Econometrics*, 25, 54-77.
- Kırbaç, A. (2015). *Temettü Duyurularının Hisse Senedi Getirilenlerine Olan Etkilerinin Analizi: Borsa İstanbul Şirketlerinde Bir Uygulama* (Doktora Tezi). Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Mazgit, İ. (2013). Endeks Kapsamında Olmanın Hisse Senedi Getirilerine Etkisi: BİST Temettü 25 Endeksi Üzerine Bir Uygulama. *Sosyoekonomi*, 20(20).
- Pedroni, P. (1999). Critical Values for Cointegration Tests in Heterogeneous Panels with Multiple Regressors. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 61, 653-670.
- Pedroni, P. (2004). Panel Cointegration: Asymptotic and Finite Sample Properties of Pooled Time Series Tests with an Application to the PPP Hypothesis. *Econometric Theory*, 20, 597-625.
- Richardson, J., Sallam, R., Schlegel, K., Kronz, A., & Sun, J. (2020). Magic Quadrant for Analytics and Business Intelligence Platforms. *Gartner ID G00386610*.
- Sakarya, Ş., ÇALIŞ, N., & Kayacan, M. A. (2018). Temettü Ödeme Duyurularının Hisse Senedi Fiyatlarına Etkisinin Ölçülmesi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama. *Sakarya İktisat Dergisi*, 7(2), 92-106.
- Şit, A. (2021). Kar Dağıtım Politikaları Şirket Değeri Üzerinde Etkili Midir? BİST-Temettü 25 Endeksi Üzerine Bir Uygulama.
- Temiz, H., & Hacıhasanoğlu, T. (2017). Temettü Politikası, Temettü Dağıtım Oranı ve Finansal Performans Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 133-149.
- Westerlund, J. (2005). A Panel CUSUM Test of the Null of Cointegration. *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 67(2), 231-262.
- Westerlund, J., & Edgerton, D. L. (2007). A Panel Bootstrap Cointegration Test. *Economics Letters*, 97, 185-190.

Etik Beyanı : Bu çalışmanın tüm hazırlanma süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan eder. Aksi bir durumun tespiti halinde ÖHÜİBF Dergisinin hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk çalışmanın yazarına aittir.

Yazar Katkıları : Yazar tümünde geçerli olmak üzere katkı sunmuştur.

Çıkar Beyanı : Yazarda çıkar çatışması yoktur.

Teşekkür (Varsa) : Yayın sürecinde başta hakemler ve editör kurulu olmak üzere emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım.

Ethics Statement : The author declare that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation, ÖHÜİBF Journal does not have any responsibility and all responsibility belongs to the author of the study.

Author Contributions : The author has contributed to be valid in all study.

Conflict of Interest : There is no conflict of interest the author.

Acknowledgement : I would like to thanks everyone who contributed to the publication process, especially the referees and the editorial board.
